

ORDONANȚE ȘI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea art. 205 alin. (10) din Legea educației naționale nr. 1/2011 și prorogarea unor termene

Pentru organizarea și funcționarea eficientă, performantă și predictibilă a sistemului național de educație, cadrul legislativ fundamental referitor la acordarea bursei în străinătate pentru stagii de studii universitare de masterat, de doctorat, pentru stagii postdoctorale și de cercetare este reprezentat de art. 205 alin. (10) și (11) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Dat fiind că România și-a exprimat disponibilitatea de a se implica în procesul decizional și academic, participând ca stat membru în consiliile de administrație ale unor instituții internaționale de prestigiu și că pentru acest statut țara noastră plătește deja contribuții anuale, stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 990/2013 privind plata contribuției anuale a României la Institutul Universitar European de la Florența și prin Legea nr. 92/2002 pentru aprobarea participării României, cu drepturi depline, la Consiliul de Administrație al Colegiului Europei și a plății cotizației anuale, cu modificările ulterioare, pentru Colegiul Europei, considerăm oportună reglementarea cadrului legal prin care să poată fi susținuți la astfel de programe de studii și studenții români.

Luând în considerare faptul că pregătirea universitară este esențială pentru implicarea României în contextul geopolitic și economico-social actual și de perspectivă, iar participarea României în consiliile de administrație ale unor prestigioase instituții europene poate fi reevaluată în cazul în care acordarea de burse naționale nu este posibilă,

știind că reglementarea mobilității universitare facilitează cooperarea internațională și învățarea interculturală prin programe de studiu mai eficiente pentru educație, iar țara noastră este printre puținele state care nu alocă burse guvernamentale care să faciliteze participarea românilor la programele de studiu complete,

cunoscând faptul că legislația actuală în materie de mobilitate universitară internațională limitează oferta de burse la stagii universitare parțiale de masterat, de doctorat, precum și la stagii postdoctorale și de cercetare pentru tinerii români, nefacilitând accesul la studiile universitare complete de masterat și de doctorat, este necesară susținerea financiară a tinerilor români care candidează și sunt admiși la instituțiile internaționale de prestigiu, precum Institutul Universitar European de la Florența și Colegiul Europei.

Susținerea financiară a acestor mobilități întărește dezideratele și angajamentele europene și internaționale ale României, deoarece singurele burse de care ar beneficia cetățenii români ar fi cele provenite din protocoalele sau înțelegerile bilaterale/ofertele unilaterale ale altor state, care nu sunt inițiative exclusive ale statului român, acestea rămânând în limitele parteneriatelor educațional-culturale cu alte țări sau ale politicilor educaționale aplicate României de către terți. De asemenea, evoluția mediului extern impune adaptarea sistemului național de acordare a bursei la necesitățile academice și profesionale prezente și viitoare ale tinerilor români, fără de care riscăm să eșuăm în realizarea obiectivelor naționale afirmate prin proiectul național „România Educată”, de a construi un sistem de educație racordat la bunele practici internaționale și la tendințele viitorului.

În condițiile în care Ministerul Educației a realizat abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial pentru o abordare metodologică centrată pe competențe-cheie și implementarea la clasă a acestor metode, premisele necesare pentru abordarea transdisciplinară în evaluarea absolvenților învățământului gimnazial, pe tot parcursul acestui nivel, nu sunt încă asigurate în acest moment.

În conformitate cu prevederile art. 76 alin. (4) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a IX-a este elaborată de Ministerul Educației și este dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a.

Astfel, pentru generația de elevi care a început clasa a V-a în anul școlar 2020—2021 și care este, în acest an școlar, în clasa a VII-a, metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul liceal ar trebui să fie dată publicității la începutul anului școlar 2023—2024, iar aceasta ar trebui să fie corelată cu modalitatea de evaluare a acestor absolvenți pe parcursul învățământului gimnazial și la finalul clasei a VIII-a.

Caracterul urgent al prezentului act normativ este dat de faptul că Ministerul Educației are obligația de a emite metodologia de organizare și desfășurare a examenului de evaluare națională, astfel încât, cu respectarea principiului predictibilității, elevii care sunt în anul școlar 2023—2024 în clasa a VII-a să cunoască procedura de continuare a studiilor la nivel liceal.

În situația în care măsurile propuse nu se adoptă, elevii care sunt în acest an școlar în clasa a VII-a sunt în imposibilitatea susținerii examenului de evaluare națională și, implicit, a admiterii în învățământul liceal, conform prevederilor art. 74 alin. (5) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, întrucât există diferențe între curriculumul parcurs și cel care ar trebui să stea la baza organizării probelor de examen. În același timp, o măsură legislativă care vizează implementarea unui nou curriculum și organizarea evaluărilor și examenelor naționale în concordanță cu acesta presupune un termen de implementare corespunzător unui ciclu de învățământ, respectiv 4 ani școlari, în cazul învățământului gimnazial.

Având în vedere faptul că, în noul pachet legislativ, este prevăzută și modalitatea de evaluare a absolvenților învățământului gimnazial, precum și faptul că elaborarea cadrului normativ necesar implementării noului pachet legislativ și punerea lui în aplicare nu se pot realiza decât începând cu generația care începe clasa a V-a în anul școlar 2024—2025, coroborat cu cele menționate anterior, se impune prorogarea termenelor prevăzute la art. 361 alin. (3) lit. b) și d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Știind că la nivel național Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ARACIS) este singura agenție care deține experiența științifică și profesională necesară în vederea asigurării calității educației în învățământul superior, ținând cont de faptul că activitatea ARACIS a fost afectată de condițiile speciale generate de pandemia de COVID-19 și de restricțiile/măsurile pentru prevenirea și combaterea acesteia, aspecte care au influențat inclusiv procesul electiv la nivel intern,

precum și de faptul că durata unui mandat de membru al Consiliului ARACIS este de 4 ani, iar la fiecare 4 ani Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs, de regulă, a 1/3 din numărul de mandate, conform prevederilor art. 19 alin. (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, mandatele a cinci membri ai Consiliului ARACIS încetează în data de 30 aprilie 2023, respectiv a unui membru în data de 19 mai 2023 și până în prezent nu a putut fi declanșată procedura de selecție prin concurs pentru noii membri, ARACIS aflându-se în plin proces de asigurare și realizare a demersurilor necesare în cadrul procedurii de acreditare internațională.

Având în vedere prevederile art. 22 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora ARACIS se supune periodic procedurilor de acreditare internațională de către Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA), iar la acest moment au fost declanșate procedurile de acreditare internațională, proceduri care impun continuitate în activitatea de conducere, atât la nivel intern, cât și pe plan extern,

luând în considerare faptul că expirarea mandatelor unora dintre membrii Consiliului Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior la data de 30 aprilie 2023 generează blocaje în activitățile și funcționarea ARACIS,

ținând cont de faptul că în lipsa acestor măsuri legislative, luate în regim de urgență, impuse de o situație extraordinară, există riscul de a nu se finaliza în condiții adecvate formalitățile impuse de procedurile de acreditare internațională,

deoarece toate aspectele de mai sus vizează interesul public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — La articolul 205 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(10) Ministerul Educației poate acorda anual burse pentru stagii de studii universitare și postuniversitare, stagii universitare complete de masterat și de doctorat, pentru stagii postdoctorale și de cercetare în străinătate, din fonduri constituite în acest scop, prin hotărâre a Guvernului. Aceste burse se obțin prin concurs organizat la nivel național. Numărul, domeniile, condițiile de finanțare și procedura de acordare a burselor se aprobă prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

Art. II. — Termenele prevăzute la art. 361 alin. (3) lit. b) și d) din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă astfel:

1. termenul prevăzut la lit. b) pentru desfășurarea evaluării naționale organizate la finalul clasei a VIII-a se prorogă până la

absolvirea clasei a VIII-a de către generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2023—2024;

2. termenul prevăzut la lit. d) pentru desfășurarea admiterii la liceu se prorogă până la absolvirea clasei a VIII-a de către generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2023—2024.

Art. III. — Prin derogare de la prevederile art. 19 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, mandatele aflate în curs de exercitare ale membrilor Consiliului Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior se prelungesc până la data de 31 decembrie 2023.

Art. IV. — Prin derogare de la prevederile art. 205 alin. (10) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, bursele în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se finalizează cu aplicarea prevederilor legale la data acordării acestora.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul educației,
Ligia Deca
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu